ISSN: 2149-0848

INESJOURNAL

ULUSLARARASI EĞİTİM BİLİMLERİ DERGİSİ
THE JOURNAL OF INTERNATIONAL EDUCATION SCIENCE

Tuba YALDIZ¹, Elmas YILDIRIM², Serpil ARSLAN³

İNGİLTERE EĞİTİM SİSTEMİ: TÜRKİYE İÇİN BAZI ÖRNEK UYGULAMALAR

Kabul Tarihi: 12.01.2020 **Yayın Tarihi:** 31.03.2020

Künye (APA): Yıldız, T., Yıldırım, E. & Arslan, S. (2020). İngiltere eğitim sistemi: Türkiye için bazı örnek uygulamalar. *The Journal of International Education Science*, 22 (7), 22-40. DOI:

ÖZ

Türkiye eğitim sistemi ile uluslararası karşılaştırmalarda oldukça arka sıralarda kalmaktadır. Türkiye eğitim sisteminde var olan bu sorunu çözmek ve eğitime yenilikçi bir bakış getirmek adına uluslararası karşılaştırmalarda daha üst sıralarda yer alan, eğitim sistemi ile iyi ve örnek olabilecek İngiltere'nin eğitim sisteminin araştırılmasının Türkiye için faydalı olabileceği düşünülmektedir. Bu amaçla bu çalışmada İngiltere Eğitim sistemi incelenerek İngiltere eğitim sisteminden Türkiye Eğitim sistemine katkı sağlayabileceği düşünülen örnek uygulama ve yaklaşımlar araştırılmıştır. Bu doğrultuda öncelikle İngiltere'nin genel coğrafi özelliklerinden bahsedilmiş, sonrasında İngiltere Eğitim Sisteminin geçmişten günümüze gerçekleştirdiği eğitim reformları ele alınmış, bütün eğitim kademeleri ayrıntılı olarak incelenmiş ve en son aşamada Türkiye için örnek uygulama ve yaklaşımlar sunulmuştur.

Anahtar Kelimeler: İngiltere, İngiltere Eğitim Sistemi, Örnek Uygulamalar

¹ Karabük Üniversitesi, Eğitim Bilimleri-Eğitim Yönetimi, tuba_yaldiz@hotmail.com

² Karabük Üniversitesi, elmasyildirim1984@gmail.com

³ Karabük Üniversitesi, serpil7806@hotmail.com

ENGLISH EDUCATION SYSTEM: SOME EXAMPLE APPLICATIONS FOR TURKEY

Abstract

The education system in Turkey remains quite behind in international comparisons. Turkey has in the education system is to solve this problem and involved in education on behalf of an innovative overview of international comparisons in the upper ranks, the education system will be better and the sample is thought to be beneficial for Turkey to investigate the UK's education system. For this purpose, by examining the UK's education system in this study, England best practices and approaches that may contribute to the education system, the education system of Turkey were investigated. In this direction, firstly, general geographical features of England are mentioned. Then, The educational reforms of the UK Education System from the past to the present have been discussed and all levels of education have been examined in detail. And finally, best practices and approaches for Turkey were presented.

Key Words: *England, England's Education System, Sample practices.*

GİRİŞ

Türkiye eğitim sistemini bir bütün olarak ele aldığımızda bünyesinde birçok problemi barındırdığı görülmektedir. Zira PISA raporları incelendiğinde Türkiye'nin OECD ülkeleri arasında okuma becerisi alanı performans sıralamasında 31, matematik alanında 33, fen alanında 30 olduğu görülmektedir (PISA, 2018). ; Aynı şekilde TIMS raporları incelendiğinde Türkiye'nin matematik alanında 4'üncü sınıflarda 36'ıncı, 8'inci sınıflarda 24'üncü olduğu; fen alanında ise 4'üncü sınıflarda 35'inci, 8'inci sınıflarda 21'inci olduğu görülmektedir (TIMS, 2015). Bu veriler doğrultusunda Türk Milli Eğitim Sistemini geliştirmeye ve iyileştirmeye yönelik birtakım değişimler yapılması gerekmektedir. Bu değişim ve gelişimler konusunda farklı ülkelerin eğitim sistemlerinde yer alan örnek uygulama ve yaklaşımlardan yararlanılabileceği düşünülmektedir.

Bu bağlamda PISA raporları incelendiğinde OECD ülkeleri arasında olan İngiltere'nin okuma becerisi alanında 10'uncu, matematik alanında 13'üncü, fen alanında 9'uncu olması (PISA, 2018) ve TIMS raporunda matematik alanında 4'üncü sınıflarda 10'uncu, 8'inci sınıflarda 11'inci olduğu; fen alanında ise 4'üncü sınıflarda 15'inci, 8'inci sınıflarda 8'inci sırada olması gerekçeleri ile İngiltere'nin eğitim sistemini incelenmesine sevk etmiştir (TIMS, 2015).

Konuya ilişkin literatüre bakıldığında; Kalemoglu Varol ve Imamoğlu (2014) Türk ve İngiliz eğitim sistemine ilişkin sayısal verileri karşılaştırmalı incelemiş, Senemoğlu (2009) İngiltere'de ilköğretime öğretmen yetiştirme uygulamalarını Türkiye ile karşılaştırmalı incelemiş, Karacaoğlu ve Çabuk (2002) İngiltere ve Türkiye eğitim sistemlerini karşılaştırmalı olarak incelemiş, Şeremet (2015) Türkiye ve İngiltere yükseköğretimindeki uluslararasılaşma politikalarını karşılaştırmalı bir yaklaşımla incelemiş, Güner ve Levent (2017) Amerika, İngiltere, Kanada ve Hollanda yükseköğretim sistemlerini incelemiş, Yurdakal (2018) Türkiye ve İngiltere temel eğitim ilk okuma yazma uygulamalarını karşılaştırmalı incelemiş, Tosun (2012) Türkiye ve İngiltere eğitim sistemlerindeki okulların eğitim denetimi, politikaları ve uygulamaları arasındaki benzerlik ve farklılıkları içeren bir tez çalışması hazırlamış, Aktaş (2019) Türkiye ve İngiltere'deki eğitim-öğretim izleme ve değerlendirme sistemlerinin karşılaştırılmasını içeren bir tez çalışması hazırlamış, Böke (2002) Türkiye ve İngiltere'deki ilköğretim matematik programlarının karşılaştırılmasını içeren bir tez çalışması hazırlamış, Kadioğlu (1999) Türkiye ve

İngiltere'deki kimya öğretmeni yetiştirilmesinin karşılaştırılmasını içeren bir tez çalışması hazırlandığı görülmektedir.

Bu çalışmalar dışında Türk Eğitim Sistemi için örnek teşkil edecek bir çalışmanın alanyazında bulunmadığı görülmektedir. Alanyazındaki bu boşluğu doldurmak adına İngiltere eğitim sisteminden Türkiye eğitim sistemine katkı sağlayabilecek örnek uygulama ve yaklaşımlara değinilmek istenmiştir. Bu sebeple öncelikle İngiltere eğitim sisteminden bahsedilerek Türkiye için bazı örnek uygulamalar sunulmuştur.

Genel Coğrafi Özellikler

İngiltere Avrupa'nın kuzeybatısında Britanya Adası üzerinde yer alan ve Birleşik Krallığı oluşturan ülkelerden biridir. Birleşik Krallığı oluşturan diğer ülkeler Kuzey İrlanda, İskoçya ve Galler'dir. Bu adalar topluluğu 500 küçük adadan oluşmaktadır. İngiltere'nin doğusunda Kuzey Denizi, batısında İrlanda Denizi, kuzey kuzeybatı ve güneybatısında ise Atlas Okyanusu yer almaktadır (coğrafya.gen.tr, 2019).

İngiltere'nin yönetim şekli anayasaya dayalı meşruti monarşidir ve monarşinin başında Kraliçe II. Elizabeth vardır (Aydın ve Gök, 2016). Roma döneminden kalan ve zengin bir tarih ile mimari kültüre sahip olan Londra şehri ülkeye başkentlik etmektedir. Ülkenin resmi dili İngilizce'dir. İngiltere NATO'nun kurucuları arasında yer almaktadır ve BM, AK, AGİT gibi birçok uluslararası kuruluş da üyedir (Türkoğlu, 2015).

Nüfus ve İstihdam

İngiltere, İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda'nın oluşturduğu Birleşik Krallıktaki nüfusun büyük bir kısmı İngiltere'de yer almaktadır. 53.2 milyon nüfusa sahip İngiltere de nüfusun %80 i şehirlerde yaşamaktadır. En büyük nüfus yoğunluğuna sahip ülkelerden biri olan İngiltere'de kilometre kareye 235 kişi düşmektedir. Ayrıca %0.55 nüfus artış hızına sahiptir. Nüfusa göre İngiltere'yi sırasıyla İskoçya, Galler ve Kuzey İrlanda takip etmektedir. Nüfus yoğunluğunun dağılımı batıdaki dağlar ve güneydoğudaki yaylalarda çok azken, maden kömürü ve sanayi bölgelerinde çok kalabalıktır. Etnik yapının neredeyse tamamı ki bu oran %92.1 ile beyazlardan oluşmaktadır. Beyazların oluşturduğu nüfus yoğunluğu sırasıyla İngiliz, İskoç, Gal, Kuzey İrlanda şeklinde dağılım göstermektedir. Nüfusun geriye kalan kısmının %2'si Siyah, %4'ü Güney Asyalı, %1,2 Melezdir ayrıca %0,8 lik bir kısmını da diğerleri oluşturmaktadır. Ayrıca nüfus yoğunluğunun büyük bir bölümü 25 yaş ve üstündedir. Kadınların ve erkeklerin sahip olduğu okuryazarlık da oranı %99 dur (Yakar, 2015).

Ekonomik Yapı

Para birimi İngiliz Sterlin'dir. Kişi başına düşen gayri safi yurtiçi hasıla 22.907 sterlinle dünyanın en güçlü ekonomilerine sahiptir. 2008'de yaşanan ekonomik krizin ardından en yüksek seviyeye çıkan bütçe açığını kapatmaya çalışmak 2010 koalisyon hükümetinin önceliği olmuştur. Bu nedenle de kamu harcamalarında kısıtlama yapılmaya karar verilmiştir. Ayrıca ekonomik artış için yatırımların, ihracatların artırılması diğer bir hedef olarak ele alınmıştır. 2011 yılı bütçesinde de ele alınan ekonomik tedbirlerle iş adamlarının yatırım yapmak isteyeceği ülke olması hedeflenmiştir.

İklim

İngiltere iklimi çok değişkendir ve iklim üzerinde okyanusun etkileri ağır basmaktadır. Kışlar kısmen yumuşak, yazlar da serindir. Britanya'nın batı bölgeleri kış aylarında nemli,

rüzgarlı ve ılıktır, doğu bölgeleri ise soğuk ve kurudur. Günlerinin yarısından çoğu sisli geçmektedir. (CIA, 2019; coğrafya.gen.tr, 2019).

Siyasi ve İdari Yapı

İngiltere'nin siyasal ve yönetsel alanda kendine özgü özellikleri bulunmaktadır ve İngiltere kendine has güçler ayrılığı ilkesini benimsemiştir. Bu düşüncenin merkezinde parlamento egemenliği ilkesi yer almaktadır (Oğuz, 2010). İngiliz parlamento düzeni, Kraliyet Tahtı, Lordlar Kamarası ve Avam Kamarası olmak üzere üç kademeli bir sistemden oluşmaktadır. Bu sistem içinde en güçlüsü Avam Kamarasıdır (Oğuz, 2010). Parlamantonun yetkileri arasında; mevcut hukuk kurallarını uygulamak, hükümetin güncel yönetimini takip edip eleştirmek, yeni hukuk normlarını oluşturmak ve yönetimin kullanacağı vergileri belirlemek vardır (Baydar, 2004).

Eğitimin Tarihsel Gelişimi

Ortaçağ'da Roma, 16. yy'da Reform ve Rönesans hareketleri, 19. yy'da da J.J. Rousseau, Pestallozi ve John Dewey gibi eğitimciler İngiltere eğitim sisteminin ortaya çıkmasında etkili olmuştur (Demirel, 1992).

Üniversite öğrenimine hazırlık olarak akademik öğrenim sunan Gramer Okulları 18. yy'da kurumlaşmaya başlayarak bugünkü eğitim sisteminin temelini oluşturmuştur. Eğitimde modernleşmenin etkileri bu okullarda da kendini göstermiştir. Gramer okulları arasında yer alan Halk Okulları başarısı ile kendini ortaya koymaktadır. Halk okullarının yanı sıra toplumun yoksul kesimini oluşturan ailelerin çocuklarına eğitim sunan Anaokulları ile yetim çocuklar için açılan okullar ve Pazar okulları bulunmaktaydı (Tosun, 2012).

1960'lara kadar merkeziyetçi bir yönetim sistemine sahip olan İngiltere Okulları, sonrasında merkeziyetçilikten giderek uzaklaşmıştır (Aytaç, 1985). 1800'lerin başı ile birlikte eğitime yapılan yardımlar giderek arttırılmıştır. Yapılan yardımların artmasıyla birlikte devletin eğitime müdahalesi de artmıştır. Bu müdahalelerle dini dernekler tarafından kurulan İlköğretim sistemi geliştirilmiştir. Ancak eğitimin dini derneklerce yürütülemeyecek kadar karmaşık yapıda olması İlköğretim Kanununun kabul edilmesini de beraberinde getirmiştir. Bu kanunla İlköğretim hizmetlerini sunmaları için dernekler yerine okul kurullarına yetki ve sorumluluklar verilmiştir (Aytaç, 1985).

Okullar için ayrılan ödeneklerin devlet tarafından denetlenmesi için *Eğitim Dairesi* kurulmuştur. Eğitim daireleri daha sonra kurulacak eğitim bakanlığının temelini oluşturmuştur (Aytaç, 1985). İngiltere eğitim sisteminde ilköğretim 1880 yılında 10 yaşına kadar zorunlu hale getirilmiştir. Zorunlu öğrenim yaşı 1899 yılı itibarı ile de 12'ye çıkarılmıştır. Okul kurulları Balfour Kanunu ile 1902 yılında kaldırılmış ve yerini Bölge Eğitim İdarelerine bırakmıştır. Öğrenim harçlarının ilkokullarda kaldırılması ve öğrenim yaşının 14'e çıkarılması ise 1918 Eisher Kanunu ile gerçekleştirilmiştir. Bu kanun kapsamında yapılan bir başka yenilik ise 14-18 yaş arasında okuldan ayrılan çocuklara sanatsal, teknik ve kültürel alanda hizmet veren okulların açılması olmuştur (Tosun, 2012).

Okul sisteminde 1918'li yıllara kadar kast sistemini andıran üç tip okul bulunmaktaydı.

1) Birinci Sınıf Okullar

Public School (Halk Okulları) olarak adlandırılan okullar devletin üst düzey pozisyonlarına personel yetiştirilmesine yönelik seçkin ailelerin çocuklarına eğitim vermekteydi. Bu okullarda

bulunan kiliselerle birlikte din okul hayatında önemli bir yere sahip olmuştur (Browne ve Cramer, 1965).

2)İkinci Sınıf Okullar

Burjuva çocukların öğrenim gördüğü ikinci sınıf okulları Grammar School olarak adlandırılmaktaydı.

3)Üçüncü Sınıf Okullar

Primary School olarak adlandırılan üçüncü sınıf okulları alt sınıftan halk kesimi oluşturmaktaydı.

Sınıfsal ayrıma dayanan bu sisteme karşı çeşitli tepkiler doğmuştur. Bu tepkilere karşı da çeşitli raporlar sunulmuştur. Bunlardan en etkili sayılabilecek Hadow Raporu bütün öğrencilerin ortaöğretimden geçirilmesinin gerektiği ve bu amaca yönelik okulların açılması gerektiği üzerinde durmuştur. Ayrıca rapor sınıfsal tabakalaşmaya dayalı yapıda değişiklik oluşturarak okulları kademeler şeklinde yapılandırmıştır. Bu reform ile ilk ve ortaöğretim sıralamaları ve yaş aralıkları aşağıdaki gibi şekillenmiştir (Aytaç, 1985).

1. Infant School, 5-7 yaşlar
2. Junior School, 7-11 yaşlar
3. Senior School, 11-14/15 yaşlar

Spens Raporu da 1938’de Ortaöğretim Okullarında sınıfsal ayrıma bakılmaksızın çocukların yeteneklerine göre üç yapıli bir sistemden söz etmiştir; Gramer Okulu, Modern Okul, Teknik Okul (Aytaç, 1985).

1944 Eğitim reformundan sonra çıkan en kapsamlı eğitim kanunu 1988 Eğitim Reformu’dur. Bu reformun en önemli olan 5 noktası bulunmaktadır. Bunlar:

1- Ulusal Eğitim Programı

1988 Eğitim Reformu ile öğrencilere okulda sunulan çalışmalardan oluşan resmi programlar oluşturulmaya çalışılmıştır. Yani programlara ulusal hükümet karar verecek ve yerel otoriteler programı kontrol edemeyecektir. Ulusal Eğitim Programı 4 ana amaçtan oluşmaktadır:

- 1- Amaç; öğrencinin, ırkına, yaşantısına, kültürüne, yeteneğine ve cinsiyetine bakmadan her birine hak tanımak.
 - 2- Amaç; Ulusal Eğitim Programı öğrencilerden tam olarak neyi öğrenmelerini istediklerini belirleyen standartlar üzerine kurulmalıdır.
 - 3- Amaç; Öğrenme devamlılığı ve tutarlılığını okullar arasında oluşturmak.
 - 4- Amaç; Bu programla halkın kavrama ve anlamasını geliştirmek.
- #### 2- Değerlendirme Testleri

Bu testler, öğrencilerin 7,11,14,16 yaşlarında, bazı alanlarda standart değerlendirme testlerine katılımını kapsamaktadır. Bu durum da öğretmenlerin sadece test konularını öğretmelerine sebep olacak ve test sonuçları bir yarış platformuna dönüştürülerek ailelere çocuklarının başarıları hakkında bilgiler verilecektir.

Bu durum bazı tartışmaların ortaya çıkmasına neden olmuştur.

3- Açık Kayıt

Test sonuçları ve açık kayıtlar ile okullar kaydettikleri öğrenci sayısı oranında devletten kaynak alabileceklerdir. Bu durumda, kötü okullar kendilerini geliştirmek durumunda kalacak ve aileler okullarla ilgili bilgi sahibi olabileceklerdir.

4- Yerinden yönetim

Okul yönetim kurulu ve okul müdürünün parasal sorumlulukları artmıştır. Öğrenci sayısına göre belirlenen bütçenin % 90'nının okullar tarafından kullanılması okullar arasındaki rekabetin ortaya çıkmasına neden olmuştur.

5- Özel Statü Okulları

Bu okullar kent teknoloji okullarıdır ve kendi bütçelerini direk merkezi hükümetten okullar için ayrılan bir fon acentesinden almaktadır. Eğitim programının çatısı, bilim, teknoloji ve iş eğitiminden oluşmaktadır. Kolejler devlet tarafından desteklenmektedir. Ancak yerel eğitim otoritelerinden bağımsızdırlar (Eurydice, 2006).

1990 yılından itibaren her kademenin sonunda ulusal sınavlar uygulanmaya başlamıştır. Ortaöğretimde yer alan kademe 3 ve kademe 4'ün sonunda ise daha farklı sınavlar uygulanmaya başlamıştır. Kademe 3'te öğretmen değerlendirmeleri ve ulusal programa göre hazırlanan İngilizce, Matematik ve Fen sınavları uygulanmaktadır. Öğretmen değerlendirmeleri eğitim öğretim süreci içerisinde verilen ev ödevlerini, yazılı ve sözlüleri, okul bünyesinde yapılan sınavları ve uygulama gerektiren çalışmaları kapsamaktadır. Ulusal programa göre hazırlanan İngilizce sınavları; yazma, okuma, Shakespeare testini içermektedir. Matematik sınavları ise hesap makinesinin kullanılabildiği, kullanılamadığı ve zihinsel matematiği içermektedir. Fen sınavları ise birer saat süren iki yazılı sınavdan oluşmaktadır. Sınav takvimi Ulusal Değerlendirme Bürosunca belirlenmektedir. Sınavlar mayıs ayının herhangi bir haftasında gerçekleştirilmektedir. Sınav sonuçları 1'den 8'e kadar değer almaktadır. 3'ün altı istenmeyen sonucu ifade ederken, 6 ortalama değeri ifade etmektedir. 8 ise ulaşabilen öğrencilerin özel yetenekli kabul edildiği en üst değeri ifade etmektedir.

Kademe 4'ün sonunda ise General Certificate for Secondary Education (GCSE) sınavı ile değerlendirme gerçekleştirilmektedir. Ulusal program derslerini içeren sınava her öğrenci istediği derslerin tamamından girebilmektedir. 2002 yılından itibaren ise mesleki ve uygulamalı dersler olan uygulamalı sanat ve tasarım, uygulamalı işletme, uygulamalı bilgi ve iletişim teknolojisi, uygulamalı fen bilimleri, mühendislik, sağlık ve sosyal bakım, eğlence ve turizm, imalat dersleri için uygulamalı GCSE sınavı uygulanmaktadır. Bu kademe 4 öğrencisi olduğu halde bu sınav için yeterli düzeyde olmayan öğrencilere 'Entr Level Qualification' sertifikalandırılması yapılmaktadır. Sözel, sayısal ve bilgi teknolojilerinden oluşan sertifika ile yüksek seviye eğitime devam edilmesi amaçlanmaktadır.

Eğitim Sisteminin Örgütsel Yapısı

İngiliz eğitim sistemi yerel ve merkezi yönetim odaklı bir yapıya sahiptir. Eğitim sistemleri Ulusal programlar ve merkezden yönetimin yanında kimi zaman kararların yerel seviyede verildiği bir yapıdadır.

Eğitimle ilgili temel kanunlar Birleşik Krallık Parlamentosunda çıkarılmaktadır. Parlamento bakanlara daha alt düzeyde yasaları oluşturma yetkisini vermektedir.

İngiltere’de Eğitimden Sorumlu Devlet Sekreteri Başbakanca atanmakta ve bu yapı eğitime yön vermektedir. Ayrıca bu yapı devlet sekreteri, devlet bakanı ve üç parlamento sekreteri ile desteklenmektedir.

İngiltere’de eğitimin yerel düzeydeki sorumlusu LEA (Yerel Yönetim Kurulu)’lardır. LEA’ların sorumlulukları şu şekildedir (DfES, 2004); okulun ulaşım ve yemek hizmetleri, personelin gelişimi, finansal ve mali yönetim, devamsızlığı önleme okula devamı sağlama, özel gereksinimli bireylerin özel eğitim ihtiyaçlarını karşılamadır. Eğitimin iki temel hedefi ise öğrenci performanslarını geliştirmek ve eğitsel-sosyal amaçları kapsayacak hedefler koymaktır (OFSTED, 2004).

2000 yılında Yerel Yönetim Kanunu ile eğitimle ilgili sorumluluklar eğitim komitelerine bırakılmış ve yerel yönetim yapıları üçe ayrılmıştır; yönetimi planlama ve bütçe sorumlusu yerel yönetim başkanı, bütçe planlama ve yönetmelikler hakkında başkan bilgilendiren öneri sunan araştırma komiteleri ya da panelleri, eğitimin gelişim planı ve stratejilerinden sorumlu tüm konseylik (DfES, 2004).

Eğitim ve Eğitimin Amaçları

Eğitimde çeşitlilik ve karışıklığın olduğu Birleşik Krallık’ta Milli Eğitim Bakanlığı yoktur ve bu sebeple eğitim yerel birimlerin elindedir (Gökçe, 2000). Dört ülkeden oluşan Birleşik Krallıkta her ülkenin ayrı yasaları bulunmaktadır ve İngiliz eğitim sisteminde 5-16 yaş arasındaki tüm çocukların yaşlarına ve yeteneklerine uygun eğitim alması gerektiği ilkesi mevcuttur (Erginer, 2006). Eğitim 19 yaşına kadar ücretsiz olup eğitimdeki temel amaç eğitimde başarıyı arttırarak ekonomik alanda da büyümeyi gerçekleştirmektir (EURYDICE, 2006). Bunun yanında eğitim politikasını tanımak, okul-aile işbirliğini geliştirmek, hayat boyu öğrenmeyi teşvik etmek, vatandaşlık ve yurttaşlık becerilerini kazandırmak gibi unsurlar da eğitimin amaçları arasında yer almaktadır (Kızıldaş ve Küçüköğlü, 2012).

İngiltere’de okullar devlet okulu ve özel okul olarak hizmet vermektedir. Bu okullara dair sınıflandırma şu şekildedir (webgate.ec.europa.eu, 2014); Devlet okulu kamuya ait, akademik içerikli serbest okullar hükümete bağlı özel, bağımsız okullar bağımsız özel, İleri eğitim kurumları hükümete bağlı özel, Yükseköğretim kurumları hükümete bağlı özel, Yüksek eğitim ve özel girişimleri bağımsız özel niteliktedir.

İngiltere’de yaş gruplarına göre zorunlu eğitim süresi dörde ayrılmaktadır (Dfe, 2014);

1. Kademe: 5-7 yaş: Key Stage 1
2. Kademe: 7-11 yaş: Key Stage 2
3. Kademe: 11-14 yaş: Key Stage 3
4. Kademe: 14-16 yaş: Key Stage 4

İngiltere’de okuryazarlık oranı 2014 CIA, The WorldFactbook verilerine göre % 99’dur. Gayri Safi Milli Hasıla içinde eğitime harcanan kısım ise % 6.2’dir. Zorunlu eğitim 11 yıllık bir süreyi kapsamaktadır ve yıllık öğrenim süresi 190 gün ve ders saati süresi 40 dakika olarak belirlenmiştir. Eğitimin 6-14 yaş aralığını İlköğretim oluşturmaktadır ve eğitim parasız ve zorunludur (Erginer, 2006). Parasız devlet okullarının yanında özel okullar da vardır ve bu okullar ücretlidir. Ayrıca özel gereksinimli öğrenciler ayrı okullarda ya da kaynaştırma olarak sınıflarda eğitim görebilmektedirler (ICL, 1992).

İngiltere eğitim sisteminin ilkeleri (Lauwerys, Neff ve Varış, 1979);

1. Eğitim sadece devlet eliyle sunulmamaktadır.
2. İngiltere’de okul açmak serbesttir.
3. Yarı merkezi bir eğitim sistemi vardır.
4. Okulların amacı çocuklara entelektüel beceri kazandırarak entelektüel bir kesim oluşturmaktır.
5. Her çocuk 16 yaşına kadar eğitim görmek zorundadır.

Birleşik Krallıkta Eğitim Sisteminin Genel Amaçları ise;

Çocukların araştıran, sorgulayan bir kişilik oluşturmalarına yardımcı olmak, farklı dil, din ve inanç ve değere sahip insanlara saygıyla yaklaşımlarına yardımcı olmak, okuma yazma becerilerini geliştirmelerine yardımcı olmak ve dezavantajlı grupta yer alan bireylerin gelişimlerini destekleyici ek kaynaklar oluşturmaktır (Erginer, 2006).

İngiltere Eğitim Kademelerinde Öğrenim Yaşı

OKUL ÖNCESİ	• 3-5 Yaş
İLKÖĞRETİM	• 1.Devre 5-7 yaş • 2. Devre 7-11 yaş
ORTAÖĞRETİM	• Gramer Okulları 12-16 yaş • Ortaöğretim Teknik Okulları 12-15 /17 yaş • Modern Okullar 12-16 yaş • Çok Amaçlı Okullar 12-16/18

29

İngiltere Eğitim Kademelerinde Görülen Dersler

	Key Stage 1	Key Stage 2	Key Stage 3	Key Stage 4
Yaş	5-7	7-11	11-14	14-16
Konular				
İngilizce	*	*	*	*
Matematik	*	*	*	*
Fen Bilimleri	*	*	*	*
Sanat ve Dizayn	*	*	*	
Vatandaşlık			*	*
Bilgisayar	*	*	*	*
Dizayn ve Teknoloji	*	*	*	
Dil		*	*	
Coğrafya	*	*	*	
Tarih	*	*	*	
Müzik	*	*	*	
Beden Eğitimi	*	*	*	*

Okul Öncesi Öğretim

Okul öncesi eğitim başlarda gönüllü kuruluşlar tarafından yapılmaktaydı; ancak okul öncesine artan ilgi ile eğitim LEA'ların yetkisine verilmiştir (Tosun, 2012). İngiltere Okulöncesi eğitim için Ulusal Çocuk Eğitimi ve Bakım Stratejileri geliştirmiştir (Türkoğlu, 2015). Tam ya da yarım gün uygulamalı ana sınıfı, anaokulu, kreş gibi sınıflarda eğitim planlanmıştır. Bu eğitimleri verecek kişilerin meslek eğitimi veren kurumlardan Çocuk Bakımı ve Çocuk Eğitimi alanlarında sertifika almaları gerekmektedir (Long, 2002).

Okul öncesi eğitim ile şu alanlarda gelişme sağlanmak amaçlanmıştır; kişisel, sosyal, duygusal, iletişim, dil, matematik, bilgi ve dünyayı anlama (DFEE, 2000).

İlköğretim

İlköğretim 5-7 yaş arası birinci devre ve 7-11 yaş arası ikinci devreden oluşmaktadır (Türkoğlu, 2015). Bu devrelerin sonunda çocuklar sınava girerler ve sınava giren çocuklara zeka testi uygulanır, kompozisyon yazdırılır, öğrenim sürecinde gördüğü derslerle ilgili Genel Bilgi Testi uygulanır. Bu aşamalardan sonra öğrenciye ilişkin bir değerlendirme yapılır ve veliler bu değerlendirmeye göre çocuklarını Akademik, Teknik veya Modern Okullara kayıt ettirirler (Tosun, 2012).

İngiltere'de ilköğretim kapsamında okutulan dersler; Matematik, Fen Bilgisi, Tarih, Coğrafya, İngilizce, Sanat, Müzik, Beden Eğitimi, Din Bilgisi, Çevre ve Toplum, Bilim ve Teknik, Dil ve İletişim, Yabancı Dil'dir (DfES, 2004).

Okullar yılın 190 günü açık olmak zorundadır. Bu süreç Eylül ayından Temmuz ayına kadardır. Ders saatleri haftalık olarak; 5-7 yaş aralığında 21 saat, 7-11 yaş aralığında 23.5, 11-16 yaş aralığında 24 saattir (EURYDICE, 2008). Sınıf mevcutları 30 öğrenci ile sınırlıdır.

İngiltere'de eğitime erişimi olmayanlar için evde eğitim hizmeti de mevcuttur. Bununla amaç eğitime erişimde fırsat eşitliği oluşturmaktır.

Özel Eğitim

İngiltere'de özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar mümkün olduğunca normal okullarda yaşıtları ile eğitim almaktadırlar. Çocukların daha farklı ve daha fazla eğitime ihtiyaç duyması halinde özel eğitim okulları çocuklara hizmet vermektedir (Karacaoğlu ve Çabuk, 2002).

Ortaöğretim

İngiltere'de ortaöğretim kademesi 12-16 yaş aralığındaki öğrencileri kapsamaktadır. Haftalık ders saati ortalama 25 saattir ve bir öğretmene 15-16 öğrenci düşmektedir (Demirel, 1992). Ortaöğretimde sınıflar, A1, A2, A3 şeklinde öğrencilerin yeteneklerine göre gruplandırılmaktadır. Avrupa'da sadece İngiltere'ye özgü bir uygulamadır. Bu sınıflar, standardize edilen testler, öğretmenlerin ve başöğretmenin raporları ve okul sınavları ile belirlenmektedir (Evetts, 1973). Zorunlu eğitim 16 yaşında dolmakta ve öğrenciler eğitimlerine kendi okullarında ya da ileri eğitim enstitülerinde devam etmektedir. İleri eğitim enstitülerine devam edenler, genellikle mesleki eğitim almak isteyen öğrencilerdir (Aytaç, 1985). Ortaöğretimdeki okul türleri şu şekildedir:

- 1- Gramer Okulları,
- 2- Ortaöğretim Teknik Okulları,

- 3- Ortaöğretim Modern Okulları,
- 4- Çok Amaçlı Okullar

Gramer Okulları

İlköğretim kademesinin sonunda yapılan sınavdan yüksek puan alan 12-19 yaş aralığındaki öğrenciler devam etmektedir. Bu okula devam eden öğrencilerin teorik yeteneği yüksektir ve bu okullarda akademik eğitim verilmektedir. Bu okulu bitirenlerin çoğu yükseköğretime geçmektedir (Demirel, 1992). Dersler 16 yaşına kadar bir bütün şeklindedir ve daha sonraki 2 yıllık üst kademedeki seçmeli ders sayısı artmaktadır. Bu seviyeyi geçen öğrenciler yüksek seviyede bulunan Advanced Level'e hazırlanmaktadırlar.

Ortaöğretim Teknik Okulları

Modern okulların alternatifi şeklindedir. Bu okullardaki öğrenciler pratik yeteneklere sahiptir ve öğrenciler çoğunlukla mesleki eğitime yönlendirilmektedir (Demirel, 1992). Zorunlu eğitim yaşı olan 15 yaş bitiren öğrenciler isterlerse meslek hayatına atılabilmekte ya da 5. Yıla da devam edip diploma almaya hak kazanabilmektedirler. Diğer bir yol da eğitime iki yıl daha devam edip Advanced Level'e hazırlanmaktır (Aytaç, 1985).

Ortaöğretim Modern Okulları

Bu okullarda eğitim 4 yıl verilmekte ve eğitimin sonunda da öğrencilere "Okuldan Ayrılma Diploması" verilmektedir. Bu okullar hem teorik hem de pratik yeteneklere sahip olan öğrencilere yöneliktir. Öğrencilerin bu okula yerleştirilmesinde anne ve babaların istekleri göz önünde bulundurulmakla birlikte, nihai kararı Bölge Eğitim İdaresi vermektedir (Demirel, 1992). Bu okulda okutulan dersler, İngilizceye ek en az bir dil, coğrafya, tarih, fen, matematik, çizim, el ile yapılan işlere dayalı (uygulamalı) ve beden eğitimi dersleridir (EURYDICE, 2008). Mezun olan öğrenciler doğrudan iş hayatına atılmaktadırlar.

Çok Amaçlı Okullar

Bu okullarda öğrenim süresi 4 yıldır ve eğitim gören öğrenciler, her türlü yetenek, zeka ve sosyal kökene sahiptir (Aytaç, 1999). Bu okullara sınavsız girilmektedir fakat dört yılın sonunda bu öğrenciler sınava girmektedir. Sınavda test edilen konu alanı geniştir. Bu sınavın ardından öğrenciler akademik ya da mesleki kurslara katılabilmektedir. Akademik kurslar 2 yıl sürmekte ve öğrenciler istedikleri üniversite ya da yüksekokula girmek için eğitim almaktadırlar. Öğrenci 16 yaşından sonra "İleri Eğitim" kapsamına girmektedir. Öğrencilerin uygulama becerisi artırılmakta ve öğrenciler iş hayatına hazırlanmaktadırlar. 2 yıl sonra adaylar konuları kendi seçimlerine göre belirleyecekleri bir sınava girmektedirler (Aytaç, 1999).

Mesleki Eğitim

Mesleki eğitimi İleri Eğitim Kolejleri sunmaktadır. Mesleki eğitim ile genel eğitimin bir arada olduğu kurumlar ise üçüncü kademe kolejlerdir. 1980'li ve 1990'lı yıllarda, Teknik ve mesleki eğitim programlarının politik olan sorumlulukları iki birime verilmiştir. Bunlardan ilki, eğitim ve bilim bölümü olarak adlandırılmaktadır. Bu bölüm okullarının görevleri, mesleki eğitimi ve ileri eğitim kolejlerini izlemektir. Diğer birim ise, İş Kurumu olarak adlandırılmaktadır. Yarı özerk ajans olarak çalışan bu birimin görevi de, işsiz kişilerin iş merkezli yetiştirilmesine olanak sağlamak ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapmaktır. Bazı sorumlulukların çakışması sebebiyle, bu iki birim birleştirilmiş ve İş ve Eğitim Departmanı adını almıştır (Akt. Özcan, 2010).

Yetişkin Eğitimi

Yetişkin eğitimi 18.yüzyılda yetişkinlerin incili okuyabilmesini ve aritmetiği öğrenebilmelerini sağlamayı amaç edinmesiyle ihtiyaç halini almıştır. Ve bu bağlamda gece okulları uygulaması başlatılmıştır. Gece okulları uygulamasına dayanarak açılan endüstri ve ticaret okulları işçi sınıfının eğitimini amaçlarken sonrasında kurulacak olan birçok üniversite ve kolejın temelini oluşturmuştur (Demirel,1992). Yetişkin eğitimi merkezi hükümet tarafından verilmektedir. Ayrıca merkezi hükümetin yanı sıra üniversitelerde de yetişkinlere özel yaz kursları şeklinde yetişkin eğitim hizmeti de verilmektedir (Tosun,2012)

Yüksek Öğretime Giriş

Lise eğitimini tamamlayan ve eğitimine devam etmek isteyen öğrenciler yükseköğretim kurumu olan; üniversite, yükseköğretim kolejı ve üniversite kolejleri arasında seçim yaparak o kurumlara yönelirler.

Yükseköğretim kurumu olan üniversiteler üç ana düzeye ayrılmaktadır. Bunlar Ön Lisans Düzeyi (Undergraduate Level), Lisans Düzeyi (Graduate Level), Lisans Üstü Düzey (Postgraduate Level)'dir. Ön Lisans ve Lisans Düzeyi, iki yıllık Yüksek Okul Diploması ve bir yıllık Yüksek Okul Sertifikasını da kapsamaktadır. Üç ya da dört yıllık eğitim sonunda verilen unvan ile üniversite mezunu olunmaktadır (Türkoğlu, 2015).

Yüksek Öğretim

İngiliz üniversiteleri arasında en tanınmış olan Oxford ve Cambridge olup üniversitelerin kuruluşu 13.yüzyıla dayanır. Okullaşma %64 tür ve yaklaşık 12-13 öğrenciye bir danışman öğretmen düşmektedir. Yaklaşık %70'i burs alma imkanına sahip olup burs alamayan öğrenciler için ise eğitim ücretlidir. Burs miktarı ailenin gelir düzeyi ile doru orantılıdır. Üniversite gelir kaynağını devletin ödeneğinden, öğrenci harçlarından, bağışlardan elde eder (Demirel, 1992).

Eğitimde Örnek Uygulama ve Yaklaşımlar

İngiltere'de birçok alanda gerçekleşen gelişimin temeli olarak eğitim sisteminde çeşitli örnek uygulama ve yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu uygulama ve yaklaşımlara ilişkin örnekler aşağıda sunulmuştur.

Çocuk koruma sistemi

İngiltere'de 2002 yılında çocukların korunması 'çocuk koruma sistemi' başlığı altında çeşitli yasal düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu düzenlemelerin temel sloganı 'Her çocuk önemlidir' şeklindedir ve çocukların sağlık, güvenlik, mutluluk ve refahları gibi haklarını güvence altına almıştır. Bu amaçlar doğrultusunda okullara birtakım sorumluluklar yüklenmiştir (Elmacı, 2009).

1. Güvenliği sağlama; çocukları ihmal ve istismardan, zorbalıklardan koruma
2. Sağlık; fiziksel ve duygusal sağlığı koruma
3. Başarı; akademik bilgi ve becerileri edinme konusunda destek sağlama
4. Olumlu katkıda bulunma; iletişim becerileri, kişiler arası ilişkiler ve sosyalleşme becerilerinin geliştirilmesi
5. Ekonomik iyilik; ekonomik anlamda dezavantajın önüne geçmeye çalışma

Kurumlar Arası Ortak Paydada Buluşmanın Katkısı

Aynı zamanda çocukların korunması ve gelişiminde ortak paydada buluşmak amacıyla öğretmen, polis, doktor gibi pek çok meslek elemanının birlikte hareket ederek bilgi paylaşımıyla çocukların takip edilmesi için CAF (Ortak Değerlendirme Formu) veritabanı oluşturulmuştur (NSPCC, 2006). CAF ile kurumlar arası işbirliği hedeflenmiştir. Ayrıca bu şekilde ailelerin de sorunlarını tekrar tekrar farklı kişilere anlatmalarının ve olumsuz duyguları yaşamalarının önüne geçilmiştir.

Genişletilmiş Okul Uygulaması

Bir başka gelişme de Genişletilmiş Okul uygulamasıdır. Bu uygulama ile de okullara eğitim hizmetini yanı sıra bakım hizmeti rolü verilmiştir. Okullar çocukların fiziksel, sanatsal ve sportif etkinliklerle donatılacağı sosyal yaşam merkezleri haline gelmiştir (Elmacı, 2009).

Çocuklara Kötü Muameleyi Önleme Derneğinin Katkısı

NSPCC (National Society for the Prevention of Cruelty to Children - Çocuklara Kötü Muameleyi Önleme Ulusal Derneği) de gönüllü bir kuruluş olarak okullarda öğrenci danışmanlığı ve aile desteği hizmeti sağlamaktadır. Bu destek ile çocuklara psikolojik danışmanlık hizmeti verilmesi, zorbalığın önüne geçilmesi ve genişletilmiş okul uygulamalarının desteklenmesi hedeflenmiştir. NSPCC okuldaki bu uygulamalarının yanında eğitime ilişkin proje geliştirmeleriyle de destek sağlamakta ve çevrimiçi yardım sistemiyle bilgilendirici yayınlar sunmaktadır.

Ayrıca öncülük ettiği ve iş birliği içinde bulunduğu birtakım gruplar da mevcuttur: zorbalığa karşı mücadele birliği, cinsel eğitim forumu, duygusal sağlık birliği, akran destek forumu gibi (NSPCC, 2006).

Zorbalıkla Mücadele Birliğinin Katkısı

Özellikle Zorbalıkla Mücadele Birliği okullarda şiddetin önlenmesi bakımından büyük önem taşımaktadır (NSPCC, 2006). Bu birlik zorbalık karşıtı uygulamaları destekleyerek ve bu uygulamalara çocuk ve ergenleri aktif olarak katarak etkinlik göstermektedir. Örneğin zorbalıkla ilgili film izletilmesi, hikâye anlatılması, şiir yarışmaları, resim yarışmaları, zorbalık karşıtı gazete çıkarılması, özür dileme kutularının oluşturulması, panoların oluşturulması, drama gösterileri zorbalığın önüne geçilmesi konusunda yapılan etkinlikler arasındadır (Anti-Bullying Alliance, 2005).

Proje Tabanlı Eğitim ve Çıraklık Eğitimi

İngiltere’de öğrenciler edindikleri bilgi ve becerileri uygulama fırsatı bulabilmektedir. Bu sayede öğrenciler bilgilerini deneyimleme, daha tecrübeli ve nitelikli hale gelme imkanı bulabilmektedir. Bu süreç öğrencilerin kendilerine güvenen bireyler olmasını da sağlamakta ve iş dünyasına hazırlanma süreci olarak da adlandırılmaktadır. Çıraklık eğitimi ile öğrenciler iş deneyimi kazanarak okuldan ayrılmaktadırlar (Newton, Laczik, Emms, Beardmore and Cohen, 2018).

Araç gereç

Devlet okullarının neredeyse tamamen ücretsiz oluşu sayesinde veliler okul ihtiyaçları olan kitap, defter ve kırtasiye malzemelerine para ödemezler. Ve çocuklar okul araç gereçlerini

okuldan eve evden okula taşımak zorunda değillerdir. Okullarda üniforma zorunludur (www.ingiltereegitim.net).

Okul ödevleri

Ödev öğretmenlere zorunlu tutulmamaktadır. Ancak çoğu öğretmen ödev vermekten yanadır. 1. Ve 2.sınıfların okuma becerisini geliştirebilmeleri adına okumaları için hafta da 2 kitap verilmekte ve takibi yapılmaktadır. Bu kitapların takibi velilere bırakılmıştır. Veli kitabı okuyan çocuğunun okuduğu kitabı okul tarafından verilen Reading Record Book adındaki not defterine kaydeder. Bu sayede kitap okuma sorumluluğu hem öğrenciye hem veliye bırakılarak veliler de eğitime dahil edilir. Ödevler öğrencilerin gerçekleştirebileceği türden olup genellikle okulda öğrendikleri kelimelerin kullanıldığı yeni cümlelerin oluşturulması şeklindedir. Bu kelimelerin kullanıldığı hikayeler yazma da Türkçe dersinde verilen bir başka ödev şeklidir. Matematikte de okuduğunu anlamaya yönelik, basit dört işlemin kullanımını gerekli kılan problemlerden ya da tek başına dört işlemlerden oluşan ödevler verilmektedir.

3,4,5 ve 6. Sınıflarda ise öğrencilerin beyin fırtınası yapmasını gerekli kılan ödevler verilmektedir. Öğrenilen konularla ilgili araştırma yapılmasını ve o konuya yönelik projeler geliştirilmesi beklenmektedir (www.gezentianne.com).

Bütün bu çalışmaların not anlamında bir karşılığı yoktur. Sadece öğretmen tarafından kontrol edilir, dönem sonunda da teşvik etmek amacı ile belge ya da başarı puanı verilir.

Karne

Ayrıca karne de yoktur. Takdir teşekkür belgesi de yoktur. Okul müdürü ve sınıf öğretmeni tarafından öğrenci hakkında yapılan yorumların olduğu, ulusal anlamda hangi seviyede olduğunu gösteren bir rapor verilir (www.bizbizelondon.com).

Okul Dışı Etkinlik

Ayrıca çocukların sosyal olarak gelişimlerini destekleyen okuldan sonra gidebilecekleri okul sonrası kulüpler vardır. Bunlar çocukların keyifle katılmak isteyeceği katılınca da eğlenebileceği yeteneklerinin geliştirilmesini hedefleyen futbol, resim, müzik gibi derslerden oluşmaktadır. Bu kulüpler okul sonrasında olup cüzi bir miktar ücrete sahiptir. Okulların 15.00-15.30'da bittiği zaman başlayan kulüp dersleri ile çocuklar yetenekleri doğrultusunda yönlendirilmiş ve geliştirilmiş olurlar.

Okul sonrası kulüplerin yanı sıra birçok okulda playcenter adı altında okul sonrası zaman geçirebilecekleri merkezler vardır. Bu çalışan ailelerin çocuklarının aileleri gelene kadar zaman geçirmesini sağlayan merkezlerdir. Ve ücretlidir (www.bizbizelondon.com).

Ulaşım

İngiltere'de hemen hemen herkes evine yakın okula gittiği için servisle ulaşım yoktur. İstisna olanlar da ya kendi aracı ile ya da toplu taşıma aracı ile okula ulaşımını sağlar. İlkokulda bunu ebeveyni eşliğinde yapmak zorundadır (www.bizbizelondon.com).

Müfredat

İngiltere'de bulunan bütün devlet okulları ortak müfredat kullanır. Ortak kullanılan bu müfredata Milli Müfredat denir. Bu müfredatın dışında ailelerin seçimine bırakılan dini ve cinsel eğitim de verilir. Konular ilk ve ortaöğretimde standart olarak anlatılırken akademi özel okullar

da bu müfredatı takip etme zorunluluğuna sahiptir. Kullanılan müfredat Key Stage adı verilen seviyelere ayrılır. Ve seviyelere uygun olacak şekilde öğretmenlerde değerlendirilmelerinin yanı sıra ulusal testlerle değerlendirilirler. Öğrenci geçtiği her sınıfla birlikte farklı bir öğretmenle devam eder kısaca sınıf değişikliği ile birlikte öğretmen de değişir (www.boxerdersi.com).

Tatil

Ayrıca çocukların tatili fazladır. Ekim, Şubat ve Mayıs aylarında birer haftadan oluşan yarı dönem tatiller mevcuttur. Noel ve Paskalyada da 2 hafta tatilleri vardır. Bu tatil dönem tatili olarak ifade edilir. Resmi tatiller ve okullarca belirlenen özel tatiller de vardır (www.gezentianne.com).

Sporda Çocuk Koruma Politikaları

İngiltere’de çocuk istismarı riskini azaltmak amacı ile çeşitli yasal zorunluluklarla çocuk koruma politikaları oluşturulmuştur. Bu politikalar çerçevesinde spor örgütlerindeki antrenörlere ve yöneticilere eğitim verilmiş ve bu kişilere 18 yaş altındaki çocuklarla çalışabilmek için özel belge alma şartı getirilmiştir (Parasız, Şahin ve Çelik, 2015).

SONUÇ

İngiltere küresel anlamda sahip olduğu gelişmişliğini eğitim sistemine borçludur. Bu bağlamda milli müfredat uygulaması ile eğitim sisteminin kökleşmesini sağlamaktadır. Her yönden gelişmiş birey ve bunun devamında her yönden gelişmiş toplum oluşturmada eğitimin rolü büyüktür. Eğitim bu rolünü çeşitli alanlardaki örnek yaklaşımları ile gerçekleştirmektedir.

Yapılan incelemeler sonucunda bu örnek yaklaşımlar şu şekilde özetlenebilir.

- ✓ Eğitim sisteminin nitelikli yapısı
- ✓ Eğitime dahil edilen ebeveyn
- ✓ Sorumluluk bilincinin kazandırılması
- ✓ Her yönden (bilişsel, sosyal ve duygusal) öğrenci gelişiminin desteklenmesi
- ✓ Proje tabanlı öğretimle becerilerin somutlaştırılması
- ✓ Çocuk koruma sistemi ile çocuk haklarının güvence altında olması
- ✓ Çocukla ilgili tüm paydaşların iş birliği ve iletişim içerisinde bulunması
- ✓ Nitelikli eğitim sisteminin ailelerde güven oluşturmaları
- ✓ Çocukların evlerine yakın okullara gitmesi ile zaman kaybının önüne geçilmesi
- ✓ Okulların öğrencileri okul sonrasında da desteklemesi

Bir ülkenin gelişmişliğini arttıran en temel öge eğitim sistemidir. Eğitim sisteminin nitelikli yapısı küreselleşmenin etkisi ile o ülkeyi diğer ülkelere örnek haline getirir. İngiltere eğitim sisteminin de örnek yapısı ile Türk Eğitim Sistemine birtakım yönleri ile ışık tutabileceği düşünülmektedir. Bu konuda Türk Eğitim Sistemine yapılacak öneriler şu şekildedir:

1. Çocukların haklarını koruyucu kanunlar daha nitelikli hale getirilmelidir
2. Okul öncesinin zorunlu eğitim olmasına yönelik çaba arttırılmalıdır, gerekliliğine ve önemine daha çok dikkat çekilmelidir.

3. Sportif ve sanatsal dersler okul öncesinden itibaren temel basamaklardan itibaren işlenmelidir.
4. Öğrencilere yeteneklerine göre mesleki yönlendirme ortaokuldan itibaren yapılmalıdır.
5. İşsizliği önlemek için MEB'e bağlı İş ve Eğitim Bölümleri kurulmalıdır.
6. Okulların finansal ve benzeri ihtiyaçları için bölge ya da il yönetim kurulları oluşturulmalıdır.
7. Okullar sosyal yaşam merkezleri haline getirilmelidir.
8. Çıraklık eğitimi ile öğrencilere iş yaşamı için gerekli beceriler kazandırılmalıdır.
9. Proje tabanlı eğitim ile soyut bilgiler somutlaştırılmalıdır.
10. Kırtasiye malzemeleri devlet tarafından karşılanmalı ve bu malzemelerin okulda muhafaza edilmesi için alanlar oluşturulmalıdır.
11. Üniforma zorunlu hale getirilmeli ve sosyal sınıf farklılıklarının önüne geçilmelidir.
12. Karnelerde öğrencilerin ulusal düzeydeki akademik seviyelerini belirten bölüm yer almalıdır.
13. Çalışan ebeveynlerin çocuklarının gelişimlerinin okullarda açılacak okul dışı etkinliklerle doğru yer ve doğru kişi tarafından verilmesi sağlanmalıdır.
14. Olumsuz yaşantı geçiren öğrencilerin psikolojik anlamda yıpranmamaları adına bu öğrenciler tek bir kişi ile muhatap olmalı ve öğrenci yerine o kişi diğer kurumlarla işbirliği ve iletişim halinde bulunmalıdır.

KAYNAKÇA

- Akalın, F. (2008). Türk- İngiliz genel eğitim sistemlerini karşılaştırıp bir model oluşturma. Yüksek Lisans Tezi. Yeditepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Aktaş, Y. (2019). Türkiye ve İngiltere'deki eğitim öğretim izleme ve değerlendirme sistemlerinin karşılaştırılması ve buna ilişkin öğretmen görüşleri (Yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.
- Anti-Bullying Alliance. (2005). 50 Ideas for anti-bullying week. Published by the National Children's Bureau on Behalf of the Anti- Bullying Alliance.
- Aydın, A. H. ve Gök, S. (2015). İngiltere'de kamu personel sisteminde değişim: Geleneksel westminster modelinden esnek örgütlenme modeline doğru. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi*.
- Aytaç, K. (1985). Avrupa Okul Sistemlerinin Demokratlaştırılması. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Aytaç, K. (1999). Federal Almanya Cumhuriyetinde Okul Sistemi. Ankara Engin Yayınevi.

- Baydar, (2004). Yönetim etiği açısından İngiltere'deki kamu yönetimi uygulamaları (Yüksek Lisans Tezi). Ankara.
- Böke, C. H. (2002). Türkiye ve İngiltere'deki ilköğretim matematik programlarının karşılaştırılması (Yüksek Lisans Tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.
- Cramer, J. F. ve Browne, G. S. (1965). (Çeviri: F. Oğuzkan). Çağdaş Eğitim Milli Eğitim Sistemleri Üzerine Bir İnceleme. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.
- Dfe (2014). Equality Act 2010 and Schools: Departmental Advice for School Leaders School Staff, Governing Bodies and Local Authorities, London: Dfe
- DFEE (2000). Performance Management in Schools, Performance Management Framework, London: DfEE.
- DfES (2004). Department for Education and Skills Five Year Strategy for Children and Learners. <http://www.educationengland.org.uk/documents/pdfs/2004-five-year-strategy.pdf> 21.11.2019 tarihinde alınmıştır.
- Demirel, O. (1992). Karşılaştırmalı Eğitim. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Basımevi.
- Elmacı, F. (2009). Çocukların korunması ve refahlarının artırılmasında okulun rolü: İngiltere örneği. *Türk Eğitim Bilimler Dergisi*, 1(1), 69-84.
- Erginer, A. (2006). Avrupa Birliği eğitim sistemleri- Türkiye eğitim sistemiyle karşılaştırmalar. Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- EURYDICE. (2006). The education system in England, Wales and Northern Ireland 2006. European Commission: Eurydice.
- EURYDICE. (2008). National summary sheets on education systems in Europe and ongoing reforms: United Kingdom (England, Wales and Northern Ireland). http://www.eurydice.org/ressources/eurydice/pdf/047DN/047_UN_EN.pdf 14.11.2019 tarihinde alınmıştır.
- Evetts, J. (1973). The Sociology Of Educational Ideas. London: Routledge and Kegan Paul.
- Gökçe, F. (2000). Değişme sürecinde devlet ve eğitim. Ankara: Eylül Yayınları. <https://www.turcademy.com/tr/ara?index=&s=De%C4%9Fi%C5%9Fme+S%C3%B9Crecinde+Devlet+ve+E%C4%9Fitim&submit=> 12.11.2019 tarihinde alınmıştır.
- Güner, H. ve Levent, A. F. (2017). Amerika, İngiltere, Kanada ve Hollanda yükseköğretim sistemlerinin incelenmesi. *Journal of Educational Research*, 2(1), 1-22 <https://www.voced.edu.au/content/ngv%3A13783> 09.11.2019 tarihinde erişim sağlanmıştır.
- Kadioğlu, Ö. (1999). Türkiye ve İngiltere'deki kimya öğretmeni yetiştirilmesinin karşılaştırılması (Yüksek lisans tezi). Karadeniz Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü.
- Kalemoğlu Varol, Y. ve İmamoğlu, A. F. (2014). Türk ve İngiliz eğitim sistemlerine ilişkin sayısal verilerin karşılaştırmalı olarak incelenmesi, *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*.
- Karacaoğlu, Ö. C. ve Çabuk, B. (2002). İngiltere ve Türkiye eğitim sistemlerinin karşılaştırılması. *Milli Eğitim Dergisi*, Ss. 155-156.

- Küçüköğlu, A. ve Kızıldaş, E. (2012). Almanya, Fransa, İngiltere, İtalya, Rusya ve Türkiye okul öncesi öğretmen yetiştirme programlarının karşılaştırılması. *İlköğretim Online*, 11(3), 660-670.
- Long, A. F. (2002). Developing Evidence Based Social Care Policy and Practice. Part 3: Feasibility of Undertaking Systematic Reviews in Social Care. Leeds: Nuffield Institute for Health.
- Neff, K. , Lauwarys, J. A. ve Varış, F. (1979). Mukayeseli Eğitim, Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları.
- Newton, O. Laczik, A. Emms, K. Beardmore, H. & Cohen, K. (2018). Towards a Twenty-First Century Education System, Edge Future Learning. file:///F:/YL/YL%202.%20D%C3%B6nem/Kar%C5%9F%C4%B1la%C5%9F%C4%Blmal%C4%B1%20E%C4%9Fitim/%C4%B0ngiltere/%C4%B0G%C4%B0LTERE%20YABANCI%20KAYNAKLAR/edge_future_learning_report_final.pdf
- NSPCC. (2006). Domestic abuse services in York and North Yorkshire. NSPCC York&North Yorks-Carrers Booklet. NSPCC Registered Charity Number 216401.
- NSPCC. (2006). Information for parents and carers. NSPCC York&North Yorks-Carrers Booklet. NSPCC Registered Charity Number 216401.
- NSPCC. (2006). Support group for mothers whose children have been sexually abused. NSPCC York&North Yorks-Carrers Booklet. NSPCC Registered Charity Number 216401.
- Oğuz, H. (2010). İngiliz kamu personel yönetimine genel bir bakış. Kamu hizmetlerine giriş, performans, değerlendirme ve disipline ilişkin düzenlemeler. *Sayıştay Dergisi*, 78.
- Özcan, K. (2010). *Mesleki ve teknik ortaöğretimde finansman, harcamalar ve maliyet*. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayınları, Yayın No. 2010-20.
- Parasız, Ö., Şahin, M. Y. ve Çelik, A. (2015). Sporda çocuk koruma programı uygulamaları: İngiltere örneği. *International Journal of Science Culture and Sport*, 3, ISSN: 2148-1148.
- PISA 2018 Türkiye Ön Raporu Eğitim Analiz ve Değerlendirme Raporları Serisi No:10 MEB. http://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2019_12/03105347 PISA 2018 Türkiye Ön Raporu.pdf 23.12.2019 tarihinde alınmıştır.
- Senemoğlu, N. (2009). İngiltere’de ilköğretime öğretmen yetiştirme ve Türkiye ile karşılaştırılması, Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi.
- Şeremet, M. (2015). Türkiye ve İngiltere yükseköğretimindeki uluslararasılaşma politikalarına karşılaştırmalı bir yaklaşım. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, DOI: 10.5961
- TIMS (2015). Raporu. http://timss.meb.gov.tr/wp-content/uploads/TIMSS_2015_Ulusal_Rapor.pdf 23.12.2019 tarihinde alınmıştır.
- Tosun, N. (2012). Türkiye ve İngiltere eğitim sistemlerindeki okulların eğitim denetimi, politikaları ve uygulamaları arasındaki benzerlik ve farklılıklar nelerdir (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.
- www.coğrafya.gen.tr/siyasi/devletler/ingiltere.html adresinden 01.11.2019 tarihinde alınmıştır.

Yakar, A. (2015). İngiltere eğitim sistemi. İçinde Adil Türkoğlu (Ed.), *Karşılaştırmalı eğitim (Dünya ülkelerinden örneklerle)* (ss. 245-273). Ankara: Anı Yayıncılık.

Yurdakal, İ. H. (2018). Türkiye ve İngiltere temel eğitim ilkokuma yazma uygulamalarının karşılaştırılması. *Zeitschrift Für Die Welt Der Türken*, 10(2), 137-164.

<https://www.bizbizelondon.com/2017/06/29/İngiltere-eğitim-sistemi-uzerine/> 18.11.2019 tarihinde alınmıştır.

<https://gezentianne.com/ingilterede-ilkokullardaki-eğitim-sistemi/> 25.11.2019 tarihinde alınmıştır.

<https://www.boxdergisi.com.tr/yazarlar/erendiz-keskin/ingilterenin-eğitim-sistemi-ve-londradaki-okullar-2219> 23.11.2019 tarihinde alınmıştır.

<http://www.ingiltere-eğitim.net/ingiltere-eğitim-sistemi.html> 19.11.2019 tarihinde alınmıştır.

<https://webgate.ec.europa.eu/fpfis/mwikis/eurydice/index.php/United-Kingdom> England: Guidance_and_Counselling_in_a_Lifelong_Learning_Approach 17.11.2019 tarihinde alınmıştır.

GENİŞLETİLMİŞ ÖZET

Uluslararası karşılaştırmalara bakıldığında Türkiye eğitim sisteminin ortalamanın altında kaldığı görülmektedir. Bu çalışmada, Türkiye eğitim sisteminde var olan bu sorunu çözmek ve eğitime yenilikçi bir bakış getirmek adına uluslararası karşılaştırmalarda daha üst sıralarda yer alan, eğitim sistemi ile iyi örnek olabilecek İngiltere'nin eğitim sistemi incelenmiştir. Veriler PISA raporlarında Türkiye ve İngiltere'nin OECD ülkeleri arasındaki sıralamaları incelenerek, TIMS raporları incelenerek elde edilmiştir. Ayrıca İngiltere Eğitim sistemi ile ilgili araştırma yapılarak İngiltere eğitim sisteminden Türkiye Eğitim sistemine katkı sağlayabileceği düşünülen örnek uygulama ve yaklaşımlar ele alınmıştır. Araştırma modeli olarak da doküman inceleme modeli kullanılmıştır. Doküman olarak da bu konu ile ilgili yazılmış makale, tez, kitap ve raporlar kullanılmıştır. Bilgiler İngiltere'nin genel coğrafi özellikleri, İngiltere'de eğitim sisteminin tarihsel gelişimi, örgütsel yapısı, İngiltere'de eğitim ve eğitim amaçları, eğitimde örnek uygulama ve yaklaşımlar ana başlıkları altında incelenmiştir. Alt başlıklarla da nüfusu, ekonomik yapısı, iklimi, siyasi ve idari yapısı, sonrasında eğitim sisteminin her kademesinin tarihsel gelişimi ve tüm kademeleri ayrıntılı şekilde ele alınmıştır. Bu çalışmalara ek olarak, başarılı oldukları yönler nedenleri ile ortaya konmuş ve hangi uygulamaların Türkiye'ye örnek olarak alınabileceği belirlenmiştir. Örnek alınabilecek yaklaşımları; ebeveynlerin eğitime dahil edilmesi, öğrencilere sorumluluk bilincinin kazandırılması, çocukların haklarının çocuk koruma sistemi ile güvence altına alınması, çocuklarla iş birliği ve iletişim halinde olunması, okulların öğrencileri okul dışında da desteklemesi şeklinde sıralayabiliriz. Tüm bu araştırmalar sonucunda İngiltere eğitim sisteminin kökleşmiş ve nitelikli bir sisteme sahip olduğu ve küresel olarak da gelişmesine katkı sağladığı görülmektedir.

EXTENDED ABSTRACT

When we look at the international comparisons, it seems that Turkey education system is under the average. The aim of this study is to solve this problem of Turkey education system and

to analyze England education system which ranks first in international studies as a good example. Data are accurred with analysing Turkey and England education system ranks in PISA and TIMS reports. Likewise, England education system is analyzed and model applications and approaches which can cntribute to turkey education system are dealed. Document review is used as research model. Articles, dissertations, books and reports in this field are used as document. Data such as general geographical features of England, historical development of England education system, organizational structure, aims of England education system, model applications approaches are analyzed as the main titles. Sub-titles such as population, economy, climate, politics and adminstration and histrocial development of education system in every grade are analyzed in detail. İn addition to this studies, successful aspects and reasons are reveled and which applications can be used in Turkey is determined. Model approaches are determined as parent incorporation, giving sense of responsibility, conservation of child rights with a system, cooperation and communication with children and supporting children out of school time in consequence of all studies, it seams that England education system has a rooted and qualified system and it makes contribution globally.